

Брюксел, 29 ноември 2024 г.  
(OR. en)

---

Междуинституционално досие:  
2023/0439(COD)

---

15916/1/24  
REV 1

LIMITE

COPEN 499  
DROIPEN 242  
MIGR 422  
COSI 212  
COMIX 466  
JAI 1703  
CODEC 2175

## БЕЛЕЖКА

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:            | Председателството                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| До:            | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| № предх. док.: | ST 15915/24 + ADD 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| № док. Ком.:   | ST 16149/23 + COR 1 + COR 2                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Относно:       | Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за определяне на минимални правила за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза и за борба с него, както и за замяна на Директива 2002/90/ЕО на Съвета и на Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета<br>— Общ подход |

## Въведение

На 28 ноември 2023 г. Комисията представи предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета за определяне на минимални правила за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза и за борба с него, както и за замяна на Директива 2002/90/ЕО на Съвета и на Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета(ST 16149/23 + COR 1 + COR 2).

Правното основание на предложението е член 83, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Работна група „Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN) разгледа предложението по време на испанското, белгийското и унгарското председателство. В приложението е изложен текстът, който е резултат от обсъжданията.

В Европейския парламент за водеща комисия беше определена комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (LIBE). Г-жа Биргит Зипел беше определена за докладчик. Все още не е внесен доклад.

На 27 ноември 2024 г. Смесеният комитет и Корепер обсъдиха основните въпроси, изложени по-долу. Голямо мнозинство от делегациите посочиха, че биха могли да подкрепят решението, което беше постигнато по тези въпроси и което е изложено в приложението.

На 28 ноември 2024 г. съветниците по ПВР прецизираха текстовете на член 11, параграфи 3 и 4, и на съответното съображение 16: измененията са обозначени в приложението.

## **Основни въпроси**

### **1) Хуманитарна клауза (съображение 7 във връзка с член 3)**

Въпросът за хуманитарната клауза се отнася до идеята, че определена помощ за граждани на трети държави за влизане в Европейския съюз, транзитно преминаване през него или престой на неговата територия — по-специално помощ за близки членове на семейството или подкрепа за задоволяване на основни човешки нужди — не следва да се квалифицира като попадаща в състава на престъплението контрабанда на мигранти.

В предложението си за директива Комисията предложи клаузата да бъде включена в съображение, като на държавите членки се остави изборът на решението във връзка с нея. По време на разглеждането в работната група обаче някои държави членки предложиха клаузата да бъде преместена в постановителната част.

Отделно от въпроса дали хуманитарната клауза следва да бъде разгледана в съображенията или в постановителната част, позициите на делегациите също се различаваха по отношение на точната формулировка на клаузата.

След задълбочено разглеждане на аргументите, представени по време на преговорите през годината, и като се вземат предвид обсъжданията по време на последните срещи, изглежда целесъобразно въпросът за хуманитарната клауза да бъде разгледан чрез съображение, вж. съображение 7 (на стр. 8).

Този текст следва да се чете в светлината на съображение 6а, в което се подчертава, че настоящата директива е инструмент за минимална хармонизация: държавите членки са свободни да приемат или да запазят в сила законодателство, предвиждащо по-широко криминализиране от предвиденото в настоящата директива.

## 2) Санкции за юридически лица (член 8, параграф 3)

По искане на някои делегации в текста беше вмъкнато съображение 13аа, а в член 8 беше добавен параграф 5. В новите текстове се разглежда особеното положение на държавите, по отношение на които не се прилагат други наказателноправни инструменти на ЕС и които в съответствие с националното си право не определят размера на наказателноправните или различните от наказателноправните глоби за юридически лица пропорционално на тежестта на извършеното от физическо лице престъпление, а прилагат други критерии, включително критерий, основан на липсата на организационни структури и гаранции или други недостатъци в организацията на юридическото лице.

## **Заклучение**

Предвид посоченото по-горе Комитетът на постоянните представители се приканва:

- а) да потвърди съгласието по текста на общия подход, изложен в приложението към настоящата бележка, и
- б) да препоръча на Съвета да постигне общ подход по този текст, който ще представлява мандат за преговори с Европейския парламент.

**ПРЕРАБОТЕН ПРОЕКТ НА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВОТО**<sup>1</sup>

Проект

**ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**

**за определяне на минимални правила за предотвратяване на подпомагането на  
незаконното влизане, транзит и престой в Съюза и за борба с него, както и за замяна на  
Директива 2002/90/ЕО на Съвета и на Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално  
член 83, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет<sup>2</sup>,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите<sup>3</sup>,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

---

<sup>1</sup> Допълнителният текст във връзка с проекта в док. 15916/24 INIT е обозначен с **получер шрифт и подчертаване**. Предложеният по-рано допълнителен текст е обозначен само с **получер шрифт**. Зачистванията са обозначени с [...].

<sup>2</sup> ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

<sup>3</sup> ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

като имат предвид, че:

- (1) Подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза е престъпна дейност, при която се излага на опасност човешкият живот и се накърнява достойнството на хората, като се подкопават основните права с цел извличане на големи печалби. Тази престъпна дейност допринася за незаконната миграция, като подкопава целите на Съюза за управление на миграцията. Извършването на такава престъпна дейност се обуславя от нарастващото търсене и големите печалби, реализирани от престъпните организации. Предотвратяването на тези престъпления и борбата с тях продължава да бъде приоритет за Съюза.
- (2) Директива 2002/90/ЕО<sup>4</sup> и Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета<sup>5</sup> („Пакет за подпомагащите лица“) представляват правната рамка на Съюза за борба с подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой на граждани на трети държави. С тази правна рамка се установява общо определение на съставите на престъплението подпомагане на незаконното влизане, транзит и престой и се установява наказателноправната рамка за санкционирането на тези престъпни деяния. За да се отговори на променящите се тенденции и да се повиши допълнително ефективността на рамката на Съюза за предотвратяване на тези престъпления и за борба с тях, е необходимо съществуващата правна рамка да бъде актуализирана.

---

<sup>4</sup> Директива 2002/90/ЕО на Съвета от 28 ноември 2002 г. за определяне на подпомагане на незаконното влизане, преминаването и пребиваването (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj>).

<sup>5</sup> Рамково решение 2002/946/ПВР на Съвета от 28 ноември 2002 г. за укрепване на наказателноправната рамка за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой (ОВ L 328, 5.12.2002 г., стр. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec\\_framw/2002/946/oj](http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj)).

- (3) В заключенията на Европейския съвет от 9 февруари 2023 г. се потвърждава необходимостта от засилване на действията на Съюза за предотвратяване на незаконната миграция и загубата на човешки живот, по-специално чрез засилване на сътрудничеството с държавите на произход и транзитните държави и чрез осигуряване на по-тясно сътрудничество между държавите членки и с Европол, Frontex и Евроюст. В Обновения план за действие срещу контрабандата на мигранти (2021—2025 г.) са изложени мерките на политиката в отговор на контрабандата на мигранти като съществена част от всеобхватния подход към миграцията, заложен в Новия пакт за миграцията и убежището. В него се определят действия в четири приоритетни области: засилване на сътрудничеството с държавите партньори и международните организации; санкциониране на контрабандистите на мигранти и предотвратяване на експлоатацията на мигранти; засилване на сътрудничеството и подкрепа за работата на правоприлагащите и съдебните органи; и увеличаване на базата от знания.
- (4) Подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой е транснационално явление и мерките, приети на равнището на Съюза и на национално равнище, следва да отчитат неговото международно измерение. Поради това в действията на Съюза и в националните действия следва да се вземат предвид международните ангажименти на Съюза и неговите държави членки, включително във връзка с Протокола срещу незаконния трафик на мигранти по суша, море и въздух, допълващ Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност, Конвенцията на ООН по морско право, Международната конвенция за безопасност на човешкия живот на море, Международната конвенция за търсене и спасяване по море, Конвенцията на ООН за правата на детето, както и работата на Службата на ООН по наркотиците и престъпността. **По-специално, нищо в настоящата директива не следва да засяга правата, задълженията и отговорностите на държавите членки и отделните лица да предоставят помощ на граждани на трети държави по хуманитарни причини или с цел задоволяване на основните им човешки потребности съгласно приложимото международно право, включително международното право в областта на правата на човека, и по-специално, когато е приложимо, Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., изменена с Протокола от Ню Йорк от 1967 г., Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право, и в съответствие с правните задължения. Тази помощ може да включва също правни, езикови или социални съвети или подкрепа.**

- (5) Като се вземат предвид развитието на дейностите, насочени към подпомагане на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, и правните задължения на Съюза и на държавите членки съгласно международното право, по отношение на определението за престъпленията следва да бъде постигнато допълнително сближаване между всички държави членки така, че то да обхваща по-пълно съответните деяния.
- (6) В съответствие с принципите на законност и пропорционалност в областта на наказателното право и с цел противодействие на престъпната дейност, при която се излага на опасност човешкият живот и се накърнява достойнството на хората с цел извличане на печалби, е необходимо да се даде точно и подробно определение на престъпленията, за да се противодейства на тези видове престъпно поведение. Подпомагането на незаконното влизане, транзит или престой в Съюза следва да представлява престъпление **най-малкото** когато е налице връзка с действителна или обещана финансова или материална облага. **Това не засяга начина, по който държавите членки третира в националното си право деяния по подпомагане, за които действителната или обещаната финансова или материална облага не е елемент от състава на престъплението.**

[...]

- (6a) Настоящата директива е инструмент за минимална хармонизация. В резултат на това държавите членки са свободни да приемат или да запазят в сила законодателство, предвиждащо по-широко криминализиране от предвиденото в настоящата директива, в интерес на повишаването на ефективността на борбата срещу контрабандистите на мигранти. Държавите членки следва да гарантират, че умишленото подпомагане на гражданин на трета държава да влезе на територията на държава членка, да премине транзитно през нея или да пребивава в нея в нарушение на съответното право на Съюза или на законите на съответната държава членка относно влизането, транзита и престоя на граждани на трети държави представлява престъпление най-малкото когато лицето, което извършва деянието, поиска, получи или приеме, пряко или непряко, финансова или материална облага или обещание за такава облага, или извършва деянието с цел да получи такава облага. Тъй като обаче настоящата директива е инструмент за минимална хармонизация, държавите членки са свободни да криминализират такова деяние в случаи, в които не е предоставена финансова или друга материална облага.
- (7) Нищо в настоящата директива не следва да бъде тълкувано като изискване за криминализиране, от една страна, на помощта, предоставяна на близки членове на семейството, и, от друга страна, на хуманитарната помощ или подкрепата за основни човешки потребности, предоставяна на граждани на трети държави в съответствие с приложимата национална и международна правна уредба.

[...]



- (7a) **Без да се засягат правилата в националното право, свързани с незаконното влизане на територията на съответната държава членка**, гражданите на трети държави не следва да носят наказателна отговорност **единствено поради факта, че са били засегнати от престъплението подпомагане на незаконното влизане, транзит или престой на територията на която и да е държава членка.**
- (8) Последиците от подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой надхвърлят границите на държавата членка на незаконното влизане. Минималните правила относно определянето на престъпленията следва да обхващат деяния, които се извършват на територията на която и да е държава членка, за да се позволи на държавите членки, различни от тези на незаконното влизане, да предприемат действия във връзка с такива престъпления, при условие че съответните държави членки установят юрисдикция по отношение на тези престъпления.
- (9) Необходимо е да се направи разграничение между престъплението подпомагане на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза и квалифицираните престъпления, които причиняват по-големи вреди на отделните лица и на обществото. Размерите на наказанията следва да отразяват по-голямата обществена загриженост по отношение на по-тежките и вредоносни деяния, поради което квалифицираните престъпления следва да бъдат санкционирани с по-тежки наказания.
- (10) Държавите членки следва да прилагат настоящата директива в съответствие със и при пълно спазване на Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., изменена с Протокола от Ню Йорк от 1967 г., задълженията, свързани с достъпа до международна закрила, по-специално принципа на забрана за връщане, и основните права.
- (11) Наказанията за престъпленията следва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални. За тази цел следва да бъдат определени минимални размери за максималния срок на лишаване от свобода за физическите лица. Акцесорните мерки често са ефективни и поради това следва да бъдат налични и в рамките на наказателните производства.

[...] <sup>6</sup> [...]

- (11a) Предвидените в настоящата директива максимални срокове на наказанието лишаване от свобода за извършените от физически лица престъпления следва да се прилагат най-малко за най-тежките форми на тези престъпления. Наказателното право на всички държави членки включва разпоредби относно убийството, квалифицираното нападение, както и нападението срещу представители на правоприлагащите органи или други престъпления, при които използването на тежко насилие е част от престъплението, извършено умишлено или с груба небрежност. Държавите членки следва да могат да използват тези общи разпоредби, включително разпоредбите относно отегчаващите обстоятелства, при транспонирането на разпоредбите на настоящата директива, отнасящи се до престъпления, причиняващи смърт на лице, независимо дали са извършени умишлено или с груба небрежност.**

---

<sup>6</sup> [...]

**(116) Когато в настоящата директива е предвидено, че дадено противоправно деяние съставлява престъпление само когато е извършено умишлено и, като сериозно е застрашавало живота на гражданин на трета държава, е причинило смъртта на това [...] лице, понятието „умисъл“ следва да се тълкува в съответствие с националното право, като се взема предвид съответната съдебна практика на Съда на Европейския съюз. Нищо в настоящата директива не следва да се разбира като изискване за обективна отговорност за каквито и да било последици, произтичащи от дейностите, квалифицирани като престъпления в настоящата директива.**

**(12) [...]**

- (13) Когато това е предвидено в националното законодателство, юридическите лица следва да носят наказателна отговорност за подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза. Държавите членки, в чието национално законодателство не се предвижда наказателна отговорност на юридическите лица, следва да гарантират, че в техните системи за административни наказания се предвиждат ефективни, възпиращи и пропорционални видове и размери санкции съгласно установеното в настоящата директива, за да се постигнат нейните цели. Те следва да бъдат придружени от акцесорни мерки. [...] **За да се осигурят ефективността, възпиращият ефект и пропорционалността на налаганите санкции, следва да се вземат предвид тежестта на деянието и индивидуалните, финансовите и други обстоятелства във връзка със съответните юридически лица. Държавите членки следва да могат да определят максималните размери на глобите или като процент от общия оборот в световен мащаб на съответното юридическо лице, или като фиксирана сума. При транспонирането на настоящата директива държавите членки следва да решат коя от тези две възможности ще използват.**
- (13аа) Като се има предвид обаче, че настоящата директива представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, следва да се вземе предвид специфичното положение на онези държави членки, по отношение на които не се прилагат други наказателноправни инструменти на ЕС и които в съответствие с националното си право не определят размера на наказателноправните или различните от наказателноправните глоби за юридически лица пропорционално на тежестта на извършеното от физическо лице престъпление, а прилагат други критерии, включително критерий, основан на липсата на организационни структури и гаранции или други недостатъци в организацията на юридическото лице. Ако това е наложително с оглед запазването на съгласуваността на националната система от санкции за юридически лица, тези държави членки следва да имат възможност да определят максималния размер на глобите за юридически лица на равнище, съвместимо с тяхната национална система, при условие че в резултат на това размерът на санкциите, приложими за юридическите лица, е в съответствие с предвидения в националното право за престъпления със сравнима тежест и че санкциите са ефективни, пропорционални и възпиращи.

- (13а) Ако при определянето на глобите, налагани на юридически лица, държавите членки изберат да прилагат критерия за общия оборот в световен мащаб на юридическите лица, те следва да решат дали да изчисляват този оборот въз основа на финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или въз основа на финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата. Държавите членки следва да обмислят предвиждането на правила и за случаите, в които не е възможно размерът на глобата да бъде определен въз основа на общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено решението за налагане на глобата. В такива случаи държавите членки следва да могат да вземат предвид други критерии, например общия оборот в световен мащаб за друга финансова година. Когато тези правила включват определянето на фиксирани размери на глобите, максималните размери на глобите не следва задължително да достигат размерите, установени в настоящата директива като минимално изискване за максималния размер на глобите, определен като фиксирана сума.
- (13б) Когато държавите членки изберат да прилагат максимален размер на глобите, определен като фиксирани суми, този размер следва да бъде установен в националното право. Най-високите размери на тези глоби следва да се прилагат за най-тежките форми на престъпленията, чиито състави са определени в настоящата директива, които са извършени от финансово солидни юридически лица. Държавите членки следва да могат да определят метода за изчисляване на въпросните най-високи размери на глобите, включително специални условия за тях. Държавите членки се приканват редовно да преразглеждат размерите на глобите, определени като фиксирани суми, в контекста на равнището на инфлацията и други колебания в паричната стойност, в съответствие с процедурите, предвидени в националното им право. Държавите членки, чиято парична единица не е еврото, следва да предвидят максимални размери на глобите в собствената си валута, съответстващи на размерите, определени в настоящата директива в евро към датата на влизането ѝ в сила. Тези държави членки се приканват редовно да преразглеждат размерите на глобите и в контекста на промените в обменния курс.

- (13в) Установяването на максималния размер на глобите не засяга свободната преценка на съда по наказателни производства, заседаващ в едночленен или многочленен състав, при налагането на подходящи санкции по отделните дела. Тъй като настоящата директива не установява минимални размери на глобите, съдът, разглеждащ делото в едночленен или многочленен състав, следва във всеки случай да налага подходящи санкции, като взема предвид индивидуалните, финансовите и други обстоятелства във връзка със съответното юридическо лице и тежестта на деянието.**
- (14) Понятието „отегчаващи обстоятелства“ следва да се разбира или като факти, които позволяват на съдията да постанови по-тежко наказание за същото престъпление в сравнение с обичайните наказания при отсъствието на такива факти, или като възможност за кумулативно разглеждане на няколко престъпления с цел увеличаване на размера на санкцията. [...] Държавите членки следва да не бъдат задължени да предвиждат специални отегчаващи обстоятелства, когато националното законодателство вече предвижда отделни престъпления или обща възможност за националните съдилища да преценят в съвкупност съответните отегчаващи обстоятелства, в резултат от което могат да бъдат наложени по-строги санкции.**
- [...]
- (14а) Може да възникне ситуация на инструментализиране, при която трета държава или враждебно настроен недържавен участник насърчава или подпомага движението на граждани на трети държави или лица без гражданство към външните граници на Съюза или към някоя държава членка, когато тези действия са показателни за намерението на трета държава или враждебно настроен недържавен участник да дестабилизира Съюза или държава членка и когато тези действия могат да изложат на риск основни функции на държавата членка, включително поддържането на обществения ред или опазването на националната ѝ сигурност.**

- (14б) Ситуации, в които недържавни участници имат роля в организирана престъпност, в частност контрабанда, следва да не се считат за инструментализиране на мигранти, когато няма налице цел за дестабилизиране на Съюза или държава членка.
- (14в) Хуманитарната помощ следва да не се счита за инструментализиране на мигранти, когато няма налице цел за дестабилизиране на Съюза или държава членка.
- (14г) По отношение на Кипър Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета<sup>7</sup> предвижда специални правила, които се прилагат за демаркационната линия между районите на Република Кипър, в които правителството на Република Кипър упражнява ефективен контрол, и тези райони, в които то не упражнява ефективен контрол. Макар демаркационната линия да не представлява външна граница, ситуация, в която трета държава или враждебно настроен недържавен участник насърчава или подпомага движението на граждани на трети държави или лица без гражданство за пресичане на тази линия, следва да се счита за инструментализиране, ако са налице всички останали елементи на инструментализирането.

---

<sup>7</sup> Регламент (ЕО) № 866/2004 на Съвета от 29 април 2004 г. относно режим съгласно член 2 от Протокол № 10 от Акта за присъединяване (ОВ L 161, 30.4.2004 г., стр. 128–143).

[...]

- (15) Сближаването и ефективността на размерите на санкциите, налагани на практика, следва също така да се насърчат чрез набор от общи смекчаващи вината обстоятелства, които да отразяват приноса на физическите или юридическите лица, извършили посочено в настоящата директива престъпление, посредством тяхното сътрудничество с компетентните национални органи при разследването или разкриването на такова престъпление. **Във всеки случай съдът, заседаващ в едночленен или многочленен състав, следва да остане свободен да реши дали да намали размера на санкцията , вземайки предвид конкретните обстоятелства по всеки отделен случай.**



- (16) Държавите членки следва да определят правила по отношение на давностните срокове, за да могат да противодействат ефективно на посочените в настоящата директива престъпления, без да се засягат националните правила, в които не са предвидени давностни срокове за разследване, наказателно преследване и изпълнение. **Освен това съгласно настоящата директива държавите членки са свободни, в съответствие със своите национални правни системи, да определят давностните срокове за изпълнение на санкциите, наложени след окончателна присъда, въз основа на действително наложеното наказание, или алтернативно въз основа на максималното наказание, предвидено за престъплението.** **Съответно в настоящата директива се определят подходящи давностни срокове за всеки от тези варианти.** Като общо правило началото на давностния срок следва да бъде моментът на извършване на престъплението. Тъй като обаче с настоящата директива се определят минимални правила, държавите членки могат да предвидят в националното си законодателство давностният срок да започва да тече по-късно, например в момента на разкриване на престъплението, при условие че този момент е ясно определен в съответствие с националното право. Когато по силата на настоящата директива на държавите членки е дадена възможността да определят по-кратки давностни срокове, при условие че срокът може да бъде прекъснат или спрян при наличие на определени действия, тези действия може да бъдат определени в съответствие с правната система на всяка държава членка.
- (17) За да се противодейства на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, от изключително значение е да се осигури ефективно изземване на облагите от престъпленията, както и на средствата, използвани за извършване на престъпленията, включително например лодки, двигатели и други компоненти на лодки, както и превозни средства. За тази цел следва да се използват пълноценно съществуващите инструменти за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност, като Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета<sup>8</sup>.

---

<sup>8</sup> Директива (ЕС) 2024/1260 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 г. относно възстановяването и конфискацията на активи (ОВ L 2024/1260, 2.5.2024 г.).

- (18) Като се имат предвид трансграничният характер на посочените в настоящата директива престъпления, мобилността на извършителите на незаконни деяния и възможността за провеждане на трансгранични разследвания, е необходимо да се установят правила за установяването на юрисдикция от държавите членки с цел да се противодейства ефективно на такива деяния. Незаконният транзит **през** територията на дадена държава или престой, който се осъществява изцяло или частично на нейна територия, следва да дава възможност на държава членка, различна от държавата членка на първото незаконно влизане, да установи своята юрисдикция. Тежестта и трансграничният характер на престъпленията, посочени в настоящата директива, налагат установяването на юрисдикция [...] **по отношение** на физическите лица, които са граждани на съответната държава членка. **По същите причини е необходимо дадена държава членка да установи юрисдикция по отношение на престъпленията, извършени на борда на кораби и въздухоплавателни средства, регистрирани в държавата членка или плаващи под нейно знаме. На държавите членки следва да бъде разрешено да разширят обхвата на юрисдикцията си така, че в него да попадат престъпленията, които са извършени извън тяхната територия [...] от граждани на трети държави, които пребивават обичайно на тяхната [...] територия [...] и от юридически лица, когато те са установени в съответната държава членка, или по отношение на всяка стопанска дейност, извършвана изцяло или частично на нейна територия. [...] На държавите членки, включително тези, различни от държавата членка, в която е осъществено първото незаконно влизане, следва да бъде разрешено да установят юрисдикция по отношение на престъпленията, посочени в настоящата директива, когато деянието е било извършено извън тяхната територия и [...] е насочено [...] към незаконно влизане [...] или транзит на гражданите на трети държави, засегнати от престъплението в съответната държава членка.**
- (19) Когато на гражданин на трета държава се предоставя помощ, за да достигне територията на държава членка, съответните държави членки могат също така да установят своята юрисдикция по отношение на деянията, представляващи опити, дори гражданинът на третата държава да не е влязъл на тяхна територия. [...]

- (19а) Държавите членки се насърчават да криминализират контрабандата на мигранти, независимо от това къде е извършено престъплението, и по своя преценка да установят юрисдикцията си по отношение на контрабандата на мигранти извън тяхна територия, в допълнение към минималните правила, определени в настоящата директива, и в съответствие с международното право.
- (20) Когато дадено престъпление попада под юрисдикцията на повече от една държава членка, съответните държави членки следва да си сътрудничат, за да определят коя държава членка е в най-добра позиция да проведе наказателното преследване. Когато компетентните органи на съответните държави членки решат — в резултат на сътрудничество или преки консултации съгласно Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета<sup>9</sup> — да централизират наказателното производство в една държава членка чрез трансфер на наказателни производства, трансферът следва да се извърши съгласно Регламент (ЕС) **2024/... на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. относно трансфера на производства по наказателни дела** .../...[приет, но все още непубликуван]<sup>10</sup>. За тази цел следва надлежно да се вземат предвид съответните критерии по член 5 от посочения регламент. Приоритетът и тежестта на тези критерии следва да се основават на фактите и обстоятелствата по всеки отделен случай.
- (21) За да се противодейства на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, следва да се използват както механизми на наказателното правосъдие, така и превантивни механизми. Предотвратяването на престъпленията, посочени в настоящата директива, следва да смекчи необходимостта от ответни действия в областта на наказателното правосъдие и да донесе по-широки ползи във връзка с намаляването на престъпността. **Предотвратяването** [...] следва да бъде насочено към повишаване на обществената осведоменост и да включва **подходящи мерки като** информационни кампании и научноизследователски и образователни програми **при спазване на националната компетентност и националното право**. Те следва да се осъществяват в сътрудничество с други държави членки, съответните агенции на Съюза и трети държави.

<sup>9</sup> Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec\\_framw/2009/948/oj](http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj)).

<sup>10</sup> Текстът е приет на 5 ноември и е подписан на 27 ноември. Публикуването — с номер на регламента — се очаква да бъде извършено в даден момент през декември.

- (22) Липсата на ресурси и правомощия за правоприлагане от страна на националните органи, които разкриват или разследват посочените в настоящата директива престъпления или извършват наказателно преследване или постановяват присъди във връзка с такива престъпления, създава пречки пред ефективното им предотвратяване и наказване. По-специално недостигът на ресурси може да попречи на органите да предприемат каквито и да било действия или да ограничи техните действия по правоприлагане, давайки възможност на нарушителите да избягат от отговорност или да получат наказание, което не съответства на тежестта на престъплението. Поради това следва да се установят минимални критерии относно ресурсите и правомощията за правоприлагане.
- (23) Ефективното функциониране на веригата на правоприлагане зависи от набор от специализирани умения. Сложността на предизвикателствата, породени от подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, и естеството на тези престъпления изискват мултидисциплинарен подход, високо равнище на правни познания, технически експертен опит и финансова подкрепа, както и високо равнище на обучение и специализация на всички съответни компетентни органи. Държавите членки следва да предоставят съобразено с длъжността обучение на лицата, които разкриват или разследват престъпления, изразяващи се в подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, и които извършват наказателно преследване или постановяват присъди във връзка с такива престъпления.
- (24) За да се гарантира успешното правоприлагане, държавите членки следва да предоставят **на компетентните органи** ефективни способности за разследване на престъпленията, посочени в настоящата директива, като например тези, **налични съгласно** [...] националното им право за борба с организираната престъпност или други тежки **престъпления** [...]. **Тези способности биха могли да включват** [...] прихващане на съобщения, скрито наблюдение, включително електронно наблюдение, наблюдение на банкови сметки и други средства за финансово разследване. **Посочените** [...] способности следва да бъдат **използвани** [...] в съответствие с принципа на пропорционалност и при пълно спазване на Хартата [...]. В съответствие с националното право естеството и тежестта на разследваните престъпления следва да оправдават използването на тези способности за разследване. Следва да се зачита правото на защита на личните данни.

- (25) [...] <sup>11</sup>[...]
- (26) За да се противодейства ефективно на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза, е необходимо компетентните органи в държавите членки да събират точни [...] данни за мащаба на посочените в настоящата директива престъпления и за тенденциите, свързани с тях [...]. Държавите членки следва да събират и докладват на Комисията като минимум съответните **съществуващи** статистически данни, **налични на централно равнище**, по отношение на такива престъпления. Комисията следва редовно да оценява и да публикува резултатите въз основа на предоставените от държавите членки данни. Държавите членки следва също така редовно да събират и разпространяват **съществуващите** статистически данни и информация относно прилагането на настоящата директива, за да се даде възможност за мониторинг на нейното изпълнение. Статистическите данни и информацията следва да [...] бъдат събирани въз основа на общи минимални стандарти.
- (27) Доколкото целта на настоящата директива, а именно да се определят минимални правила за предотвратяване на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой в Съюза и за борба с него, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

---

<sup>11</sup> [...]

- (28) В настоящата директива се зачитат основните права и се съблюдават принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално зачитането и защитата на човешкото достойнство, правото на неприкосновеност на личността, забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, правото на свобода и сигурност, правата на детето, свободата на сдружаване, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието и забраната *ne bis in idem*.
- (29) Настоящата директива има за цел да измени и разшири разпоредбите на Директива 2002/90/ЕО и Рамково решение 2002/946/ПВР. Тъй като необходимите изменения са значителни по естество, от съображения за яснота Директива 2002/90/ЕО и Рамково решение 2002/946/ПВР следва да бъдат заменени в тяхната цялост по отношение на държавите членки, обвързани от настоящата директива.
- (30) Настоящата директива не засяга прилагането на Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета<sup>12</sup> и Споразумението за оттегляне между ЕС и Обединеното кралство<sup>13</sup>.
- (31) Ирландия участва в настоящата директива в съответствие с член 5, параграф 1 от Протокол № 19 относно достиженията на правото от Шенген, включени в рамките на Европейския съюз, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и с член 6, параграф 2 от Решение 2002/192/ЕО на Съвета<sup>14</sup>.

---

<sup>12</sup> Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj>).

<sup>13</sup> Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия 2019/С 384 I/01 (ОВ С 384 I, 12.11.2019 г., стр. 1, ELI: [http://data.europa.eu/eli/treaty/witdh\\_2019\(3\)/oj](http://data.europa.eu/eli/treaty/witdh_2019(3)/oj)).

<sup>14</sup> Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2002/192/oj>).

- (32) В съответствие с членове 1 и 2 от [...] Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане. Доколкото настоящата директива представлява развитие на достиженията на правото от Шенген, в срок от шест месеца след вземането на решение от Съвета относно настоящата директива Дания [...] **трябва да вземе** решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да я въведе в националното си право.
- (33) По отношение на Исландия и Норвегия настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген<sup>15</sup>, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Д от [...] Решение 1999/437/ЕО на Съвета<sup>16</sup>.

---

<sup>15</sup> ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36,  
ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree\\_internation/1999/439\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/439(1)/oj).

<sup>16</sup> Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1999/437/oj>).

- (34) По отношение на Швейцария настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген<sup>17</sup>, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Д [...] от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета<sup>18</sup>.
- (35) По отношение на Лихтенщайн настоящата директива представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген<sup>19</sup>, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Д [...] от Решение 1999/437/ЕО във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета<sup>20</sup>.

---

<sup>17</sup> ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

<sup>18</sup> Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).

<sup>19</sup> ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

<sup>20</sup> Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/350/oj>).



- (36) По отношение на Кипър [...] настоящата директива представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях[...] по смисъла на член 3, параграф 1 от Акта за присъединяване от 2003 г. [...],

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

## *Член 1*

### *Предмет*

С настоящата директива се установяват минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите в областта на подпомагането на незаконното влизане, транзит и престой на граждани на трети държави **на територията на държава членка**, както и мерки за предотвратяване на извършването на такива престъпления и за борба с тях.

## *Член 2*

### *Определения*

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 20, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и не е лице, което се ползва с право на свободно движение съгласно правото на Съюза, както е определено в член 2, точка 5 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета;
2. „непридружено ненавършило пълнолетие лице“ означава гражданин на трета държава на възраст под 18 години, който пристига на територията на държавите членки, без да е придружен от пълнолетно лице, което отговаря за него съгласно правото или практиката на съответната държава членка, за времето, през което той не е ефективно поставен под грижите на такова лице, включително ненавършило пълнолетие лице, което е оставено без придружител след влизането си на територията на държавите членки;
3. „юридическо лице“ означава всеки правен субект, който притежава такъв статут според приложимото национално право, с изключение на държавите или публичните органи, упражняващи държавновластнически правомощия, и публичните международни организации.

### Член 3

#### *Престъпления*

[...] Държавите членки гарантират, че умишленото помагане на гражданин на трета държава да влезе на територията на държава членка, да премине транзитно през нея или да пребивава в нея в нарушение на съответното право на Съюза или на законодателството на съответната държава членка относно влизането, транзита и престоя на граждани на трети държави представлява престъпление, когато [...] лицето, което извършва деянието, поиска, получи или приеме, пряко или непряко, финансова или материална облага или обещание за такава облага, или извърши деянието с цел да получи такава облага [...]

[...]

[...]

### Член 4

#### *Квалифицирани престъпления*

(заличен)

### Член 5

#### *Подбудителство, помагачество и опит*

Държавите членки гарантират, че подбудителството, помагачеството и опитът [...] за извършване на някое от престъпленията, посочени в член 3[...], се наказват като престъпления.

## Член 6

### Наказания за физическите лица

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по членове 3[...] и 5 се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни санкции.
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по член[...] 3[...] се наказват с лишаване от свобода за максимален срок от не по-малко от **три** години.
3. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по [...] **член 3** се наказват с лишаване от свобода за максимален срок от не по-малко от [...] **осем** години, **в случай че:**
  - а) **престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета;**
  - б) **престъплението сериозно е застрашило живота на гражданите на трети държави, които са били засегнати от престъплението;**
  - в) **престъплението е извършено чрез използване на тежко насилие срещу гражданите на трети държави, които са били засегнати от престъплението;**
  - г) **гражданинът на трета държава, който е бил засегнат от престъплението, е бил особено уязвим, например непридружено ненавършило пълнолетие лице.**

Държавите членки имат свобода на преценка да решат дали тази разпоредба да се прилага и в случаи на умишлено подпомагане на гражданин на трета държава да остане на територията на държава членка.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че престъпленията по [...] член 3 [...] се наказват с лишаване от свобода за максимален срок от не по-малко от [...] десет години, **в случай че престъплението, като сериозно е застрашавало живота на гражданин на трета държава, засегнат от престъплението, е причинило смъртта на това лице.**
5. В допълнение към наказанията, налагани в съответствие с параграфи 1—4, държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че на физическите лица, **които** [...] са [...] **извършили** [...] престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5, може от компетентен орган да се налагат **акцесорни** наказателноправни или различни от наказателноправните санкции или мерки, [...] **които могат да включват следното:**
- а) глоби;
  - (а) отнемане на разрешения или разрешителни за упражняване на дейностите, **довели до** съответното престъпление, или забрана за упражняване пряко или чрез посредник на професионалната дейност, при упражняването на която е извършено престъплението;
  - б) [...]
  - в) забрана за влизане и престой на територията на държавите членки [...];
  - г) лишаване от достъп до публично финансиране, включително процедури за възлагане на обществени поръчки, предоставяне на безвъзмездни средства и отдаване на концесии.
  - д) *(преместено в -а)*
- [...]

## Член 7

### **Отговорност** на юридическите лица

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за посочените в членове 3 [...] и 5 престъпления, които са извършени в полза на тези юридически лица от лице, което действа самостоятелно или в качеството си на член на орган на съответното юридическо лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, въз основа на:
  - а) правомощие да представлява юридическото лице;
  - б) правомощие да взема решения от името на юридическото лице;
  - в) правомощие да упражнява контрол в рамките на юридическото лице.
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че дадено юридическо лице може да бъде подведено под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването на престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5, в полза на това юридическо лице от физическо лице на негово подчинение.
3. Отговорността на дадено юридическо лице по параграфи 1 и 2 от **настоящия член** не **изключва** [...] възможността за образуване на наказателно производство срещу физическите лица, **които са извършители, подбудители** или помагачи при престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5.

## Член 8

### **Санкции [...] за юридически лица**

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 7, параграф 1 или 2, [...] **се наказва с ефективни, пропорционални и възпиращи наказателноправни или различни от наказателноправните санкции [...] или мерки.**
2. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че **санкциите [...]** или мерките за юридическите лица, **подведени** под отговорност съгласно член 7, **параграф 1 или 2** за престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5, **включват наказателноправни или различни от наказателноправните глоби и че могат да включват други наказателноправни или различни от наказателноправните санкции [...] или мерки, например [...]:**
  - a) [...]
  - б) лишаване от право на получаване на обществено подпомагане [...] **или** помощи [...];
  - в) [...] лишаване от достъп до публично финансиране, включително до процедури за възлагане на обществени поръчки, предоставяне на безвъзмездни средства, [...] отдаване на концесии **и предоставяне на лицензи;**
  - г) временно или окончателно лишаване от право на упражняване на **стопанска [...]** дейност;
  - д) поставяне под съдебен надзор;
  - е) съдебна ликвидация;
  - ж) [...] затваряне на структури [...], послужили за извършване на [...] престъплението;

- з) отнемане на разрешителни и разрешения за извършване на дейностите, **които** са довели [...] до **съответното** престъпление;

[...]

3. **Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че най-малко за юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 7, параграф 1, престъпленията, попадащи в обхвата на член 3, член 6, параграф 3 и член 6, параграф 4, се наказват с наказателноправни или различни от наказателноправните глоби, чийто размер [...] е пропорционален на тежестта [...] на деянието и на индивидуалните, финансовите и други обстоятелства във връзка със съответното юридическо лице. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че максималният размер на тези глоби е не по-малък от:**

- а) за престъпленията по [...] член 3 [...]**

- i) 3% от общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, [...] в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, [...] в която е постановено решението за налагане на глобата, [...] или**
- ii) сума, съответстваща на 24 000 000 EUR.**

- б) за престъпленията по [...] член [...] 6, параграфи 3 и 4:**

- i) 5% от общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща годината, в която е било извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща годината, в която е постановено [...] решението за налагане на глобата, [...] или**
- ii) сума, съответстваща на 40 000 000 EUR;**



[...]

4. [...] Държавите членки могат да **установят** [...] правила [...] **за** случаите, в които не е възможно размерът на глобата да бъде определен въз основа на общия оборот в световен мащаб на юридическото лице за финансовата година, предхождаща **годината** [...], в която е било [...] извършено престъплението, или за финансовата година, предхождаща **годината**, [...] в която е постановено решението **за налагане на глобата**.
5. **Ако това е наложително с оглед запазването на съгласуваността на националната система от санкции за юридически лица, максималният размер на глобите за юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 7, параграф 1 за престъпления, обхванати от член 3 и член 6, параграфи 3 и 4, може да бъде различен от посочения в член 8, параграф 3, при условие че в резултат на това размерът на наказанията съответства на предвидения в националното право за престъпления, извършени от юридически лица, със сравнима тежест и че санкциите са ефективни, пропорционални и възпиращи.**

**Без да се засяга член 8, параграф 2, тези системи за санкции трябва да включват и възможността за:**

- а) налагане на парични санкции, в които се отчитат пропуски или недостатъци в структурата и организацията на юридическото лице, които са позволили извършването на престъпления,**
- б) искиове за обезщетение и**
- в) конфискация.**

## Член 9

### Отегчаващи обстоятелства

Доколкото посочените по-долу обстоятелства не са част от елементите от състава на престъпленията, посочени в член 3, държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че във връзка със съответните престъпления, посочени в членове 3 [...] и 5, **едно или повече от** следните обстоятелства [...] **могат, в съответствие с националното право,** да се считат за отегчаващи обстоятелства [...]:

- а) престъплението е извършено от длъжностно лице при изпълнение на неговите задължения;
- б) [...]
- в) извършителят вече е бил [...] осъждан **с окончателна присъда** за [...] престъпления от същия характер [...] **като престъпленията, посочени в член 3 [...] или член 5;**
- г) престъплението е включвало или е довело до [...] инструментализирането на гражданин на трета държава, който е бил засегнат от престъплението;
- д) лишаване на граждани на трети държави, които са били засегнати от престъплението, от техните документи за самоличност или документи за пътуване;
- е) [...]
- ж) **престъплението е било извършено с жестоко, нечовешко или унижително отношение към гражданин на трета държава, който е бил засегнат от престъплението.**

## Член 10

### Смекчаващи обстоятелства

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че по отношение на **съответните престъпления, посочени в членове 3 [...] и 5, едно или повече от следните обстоятелства могат, в съответствие с националното право, [...] да се считат за смекчаващи [...]**:

- а) **извършителят представя информация на компетентните органи, с която им помага да установят самоличността на други извършители или да ги подведат под съдебна отговорност; [...]**
- б) **извършителят представя информация на компетентните органи, с която им помага да намерят доказателства.**

## Член 11

### Погасителна давност [...]

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, **за да способстват** за [...] извършването на разследване, наказателно преследване, съдебно производство и [...] **постановяване на окончателен съдебен акт** във връзка с престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5, достатъчно време след извършването на тези престъпления, за да им се противодейства ефективно.

**Държавите членки вземат необходимите мерки, за да предвидят давностен срок, който позволява изпълнението на наказанията, наложени с окончателна присъда за престъпленията по член 3, за достатъчен период след тази присъда.**

[...]

**2. Давностният срок по параграф 1, първа алинея [...] е със следната продължителност:**

- а) най-малко три години от извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне три години;**
- б) най-малко осем години от извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне осем години;**
- в) най-малко 10 години от извършването на престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне 10 години.**

[...]

3. Давностният срок по параграф 1, втора алинея е със следната продължителност:

- а) най-малко три години от датата, на която е постановена окончателната присъда, в следните случаи:
  - i) наказание лишаване от свобода до една година или като алтернатива
  - ii) наказание лишаване от свобода за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне три години; и
- б) i) най-малко пет години от датата, на която е постановена окончателната присъда [...] в случай на наказание лишаване от свобода за повече от една година, или като алтернатива
- ii) най-малко осем години от датата, на която е постановена окончателната присъда в случай на наказание лишаване от свобода за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне осем години; [...] и

[...]

**в) най-малко 10 години от датата, на която е постановена окончателната присъда, в следните случаи:**

- i) наказание лишаване от свобода за повече от пет години или като алтернатива**
- ii) наказание лишаване от свобода за престъпление, наказуемо с лишаване от свобода за максимален срок от поне 10 години.**

4. Чрез дерогация от параграф 2, букви **б) и в)** и параграф 3, **буква б), точка ii) и буква в)**, държавите членки могат да предвидят по-кратък давностен срок, **но не по-кратък от пет години**, при условие че този срок може да бъде прекъснат или спрян при наличие на определени действия. [...]

#### *Член 12*

#### *Юрисдикция*

1. Всяка държава членка **взема необходимите мерки за установяване на своята юрисдикция по отношение на престъпленията**, посочени в членове 3 [...] и 5, когато [...]:

- а) престъплението [...] е извършено изцяло или отчасти на нейна територия;**
- б) извършителят е [...] неин гражданин [...]**

[...]

[...] **в) престъплението е [...]** извършено на борда на [...] кораб или въздухоплавателно средство, регистрирани в **съответната държава членка [...]** или плаващи под неин флаг;

[...]

**2. Дадена държава членка уведомява Комисията, когато реши да разшири юрисдикцията си по отношение на едно или повече от престъпленията, посочени в членове 3 и 5, които са извършени извън нейната територия, когато:**

**а) извършителят обичайно пребивава на нейна територия;**

**б) престъплението е извършено в полза на юридическо лице**

**i) установено на нейна територия;**

**ii) във връзка с всякакъв вид стопанска дейност, извършвана изцяло или частично на [...] нейна територия;**

**в) деянието е било насочено към незаконно влизане или транзит на граждани на трети държави, които са засегнати от престъплението, на територията на тази държава членка.**

**3.[...]**

4. [...] В случаите, посочени в параграф 1, буква б), и в случаите, в които дадена държава членка реши да разшири юрисдикцията си съгласно параграф 2, [...] за целите на наказателното преследване за престъпленията, посочени в членове 3 и 5, извършени извън територията на държава членка, **всяка държава членка [...] взема необходимите мерки, за да гарантира, че упражняването на нейната юрисдикция не е подчинено на [...] условието [...] наказателното преследване да може да бъде започнато единствено вследствие на съобщаване от страна на държавата, в която е извършено престъплението.**

[...]

5. [...] Когато престъпление, посочено в членове 3 [...] и 5, попада в юрисдикцията на повече от една държава членка, **тези [...] държави членки си сътрудничат, за да определят в коя държава членка трябва да се проведе наказателното производство.** Въпросът се отнася до Евроюст, когато е уместно и в съответствие с член 12, **параграф 2** от Рамково решение 2009/948/ПВР<sup>21</sup>.

### *Член 13*

#### *Предотвратяване*

1. Държавите членки вземат подходящи **мерки [...]**, като например кампании за информиране и повишаване на осведомеността, както и научноизследователски и образователни програми, **по целесъобразност със специално внимание към измерението онлайн и при спазване на националната компетентност и националното право,** насочени към повишаване на обществената осведоменост и намаляване на извършването на престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5.

---

<sup>21</sup> Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42).



2. Когато е целесъобразно, държавите членки вземат необходимите мерки за осъществяване на дейностите, посочени в параграф 1, в сътрудничество с други държави членки, съответните агенции на Съюза, [...] трети държави и **съответните организации на гражданското общество и други заинтересовани страни, като например частния сектор.**

#### Член 14

##### Ресурси

Държавите членки гарантират, че националните органи, [...] **които** разкриват [...], **разследват** [...], **извършват** наказателно преследване [...] или постановяват присъди [...] за престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5, разполагат с достатъчен на брой квалифициран персонал и с достатъчно финансови, технически и технологични ресурси [...] за ефективното изпълнение на техните функции, свързани с прилагането на настоящата директива.

#### Член 15

##### Обучение

1. Държавите членки вземат необходимите мерки, за да осигурят подходящи ресурси и **редовното** предоставяне на специализирано обучение [...] на членовете на правоприлагащите органи [...] и на персонала на органите, включително служителите на съда, на службите за помощ и подкрепа и граничарите, на които е възложено провеждането на наказателните разследвания и производствата за престъпленията, посочени в членове 3 [...] и 5.
2. Без да се засягат независимостта на съдебната власт и **различията в организацията на съдебната власт в Съюза**, държавите членки **насърчават както общото, така и специализираното обучение на съдиите и прокурорите**, [...] участващи в наказателните производства и разследванията във връзка с целите на настоящата директива.

## Член 16

### Способи за разследване

Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че за разследването или наказателното преследване на престъпленията, посочени в членове 3[...] и 5, са налични ефективни и пропорционални способности за разследване. Когато това е уместно, тези [...] способности включват специални способности за разследване, като [...] използваните в борбата [...] с организираната престъпност или при други тежки [...] престъпления.

## Член 17

### Събиране на данни и статистика

1. Държавите членки [...] осигуряват въвеждането на система за записване, изготвяне и предоставяне на анонимизирани статистически данни [...] относно видовете престъпления, посочени в членове 3 и 5, за да наблюдават ефективността на своите системи за борба с престъпленията по настоящата директива.
2. Статистическите данни, посочени в параграф 1, включват **най-малко съществуващи данни, налични на централно равнище, относно:**
  - а) броя на гражданите на трети държави, които са засегнати от престъплението, дезагрегиран по гражданство, пол и възраст (дете/възрастен) в съответствие с националното право и практики;
  - б) [...]

- в) броя на физическите лица, спрямо които е проведено наказателно преследване [...] за посочените в настоящата директива престъпления;
- г) броя на юридическите лица, спрямо които е проведено наказателно преследване за посочените в настоящата директива престъпления [...];
- д) броя на **решенията във връзка с наказателни преследвания** [...] (**решения** за предприемане на наказателно преследване или за не предприемане на наказателно преследване) [...]
- е) броя на окончателните съдебни актове [...] (т.е. осъдителни присъди, оправдателни присъди, [...]);
- ж) броя на физическите лица, осъдени за посочените в настоящата директива престъпления [...];
- з) броя на физическите лица, на които са наложени наказания, дезагрегиран по вид и размер на наказанието (лишаване от свобода, глоби, други), пол и гражданство;
- и) броя на юридическите лица, осъдени за посочените в настоящата директива престъпления [...];
- й) броя на юридическите лица, санкционирани **след осъдителна присъда**, дезагрегиран по [...] вид санкции (глоби, други);
- к) [...]

3. Държавите членки ежегодно [...] предават на Комисията посочените в параграф 2 статистически данни за предходната година в стандартен, леснодостъпен и съпоставим формат. Държавите членки се стремят да предадат тези данни всяка година до 30 септември и ги предават най-късно до 31 декември. [...]

*Член 18*

*[...]*

*Позовавания на Директива 2002/90/ЕО и Рамково решение 2002/946/ПВР*

Позоваванията на Директива 2002/90/ЕО и Рамково решение 2002/946/ПВР се считат за позовавания на настоящата директива.

[...]

## Член 19

### Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за съобразяване с настоящата директива, най-късно до... *[.../ две години след датата на [...] влизане в сила на настоящата директива] [...]*. Те **незабавно информират** [...] Комисията за тях [...].
  2. Когато държавите членки приемат тези **мерки** [...], в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то **се извършва** [...] при официалното им публикуване. **Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки** [...].
  3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните **мерки** [...] от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.
-